

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

PRENOSNI SISTEMI

2. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Splošni cilji predmeta so:

- spoznavati osnove multimedijskih omrežij, fiksnih in radijskih komunikacij,
- analizirati in reševati probleme prenosa informacij,
- spoznati namen in pomen informacijske varnosti.

Specifično strokovno usmerjeni cilji predmeta so:

- poznati mehanizme za prenos informacij prek fiksnih in radijskih komunikacijskih kanalov,
- poznati vzroke napak pri prenosu podatkov in odpravljanje napak,
- razumeti teorijo podatkovnega prometa,
- izvajati postopke za zagotavljanje informacijske varnosti.

3. PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE

Pri predmetu si študenti poleg generičnih pridobijo naslednje kompetence:

- klasificiranje multimedijskih omrežij in njihovega delovanja,
- uporabljanje postopkov za ugotavljanje in odpravljanje napak pri prenosu informacij,
- ocenjevanje prometne obremenitve podatkovnega prometa,
- uporabljanje različnih komunikacijskih kanalov in tehnologij,
- preverjanje delovanja anten,
- zagotavljanje informacijske varnosti v prenosnih sistemih.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
1. Klasificiranje multimedijskih omrežij in njihovega delovanja:	
<ul style="list-style-type: none"> • se seznanj z multimedijskimi omrežji; • razume namen in pomen protokolov; • analizira praktične primere uporabe mrežnih protokolov; • spozna mobilna omrežja zadnje generacije.	<ul style="list-style-type: none"> • uporabi mrežne elemente za prenos multimedijskih vsebin; • načrtuje optimalno uporabo mrežnih protokolov za prenos multimedijskih vsebin; • implementira protokole za prenos avdio signala; • implementira protokole za prenos video signala; • načrtuje posamezne elemente mobilnih omrežij; • uporabi signalizacijski protokol.

2. Uporabljanje postopkov za ugotavljanje in odpravljanje napak pri prenosu informacij:	
<ul style="list-style-type: none"> • razume vzroke nastanka napak pri prenosu podatkov; • spozna načine in postopke za zaznavo in odpravo napak; • ovrednoti sposobnost odkrivanja napak, • razume obravnavo napak z verjetnostnim računom – BER; • utemelji uporabo FEC in BEC. 	<ul style="list-style-type: none"> • izračuna BER v odvisnosti od E_b/N_0; • določi paritetno kontrolo, kontrolno vsoto in ciklični redundantni preizkus (CRC); • določi izhodni niz podatkov pri konvolucijskem kodirniku; • izračuna Hammingovo razdaljo in jo uporabi pri izbiri postopka odpravljanja napak; • izračuna faktor režije in dejansko hitrost prenosa podatkov; • odpravlja napake pri prenosu podatkov.
3. Ocenjevanje prometne obremenitve podatkovnega prometa:	
<ul style="list-style-type: none"> • se seznanj z naravo naključnostnih procesov; • spozna prometno moduliranje; • razume pomen prometnih modelov; • razume vpliv porazdelitve časa streženja na čakalne čase in dolžino čakalnih vrst; • opiše načine za optimizacijo prometnih tokov; • ovrednoti prometno zmožnost komunikacijskega kanala. 	<ul style="list-style-type: none"> • izdelava modela podatkovnega prometa z uporabo verjetnostnih grafov; • uporabi Erlangove enačbe in prometne preglednice pri simulaciji prometa; • izračuna prometne izgube, čas čakanja na prosti kanal, QoS in druge parametre; • uporabi prometne modele za ovrednotenje podatkovnega prometa.
4. Uporabljanje različnih komunikacijskih kanalov in tehnologij:	
<ul style="list-style-type: none"> • pojasni lastnosti komunikacijskih kanalov; • razlikuje med vrstami, značilnostmi in namenom uporabe komunikacijskih kanalov; • ovrednoti zmožnost komunikacijskega kanala; • pozna nadomestno vezje odseka linije; • razume lastnosti žičnega telekomunikacijskega voda; • razlikuje različne vrste optičnih vlaken; razume načelo prenosa informacije po optičnih vlaknih in njihove karakteristike; • spozna vzroke za nastanek slabljenja in disperzije pri optičnih vlaknih, • razume delovanje posameznih tehnologij za prenos po fizičnih bakrenih simetričnih vodih; • se seznanj z zasnovo in vrstami koaksialnih kablov; • pozna osnovne konfiguracije kabelskih, hibridnih in optičnih omrežij; 	<ul style="list-style-type: none"> • določi vrsto in namen uporabe komunikacijskega kanala; • izračuna modele za izgube, dušenje, disperzijo, odboje in presluh pri različnih komunikacijskih kanalih; • izračuna bilanco in kapaciteto komunikacijskega kanala; • uporabi koaksialne, UTP-, STP-, FTP- in S/FTP-kable ter izvede povezave končnih naprav; • uporabi različne tehnologije za prenos signalov; • uporabi ustrezne merilne metode za preverjanje parametrov prenosa po različnih prenosnih medijih; • izračuna izgube na prenosni poti; • izbere ustrezen model za izračun izgub; • izvede spajanje optičnih vlaken, izmeri slabljenje z uporabo ustreznega instrumenta in izračuna slabljenje na trasi s pomočjo OTDR-merilnika; • določi različne vrste radijskih omrežij; • načrtuje celična omrežja;

<ul style="list-style-type: none"> • spozna tehnologije za prenašanje digitalnih signalov po fizičnih vodih (xPON, xDSL, DOCSIS); • pozna osnove radijskih zvez; • pozna načelo širjenja elektromagnetnih valov in se seznani z izgubami na prenosni poti; • razume modele za izračun izgub na ravninskih območjih in v notranjosti zgradb; • spozna različne vrste radijskih telekomunikacijskih omrežij; • razume osnove celičnih omrežij; • se seznani z modeli za širjenje radijskih valov.	<ul style="list-style-type: none"> • določi osnovne konfiguracije celičnih omrežij; • preveri kakovost prenosa, odkriva in odpravlja napake pri prenosu podatkov prek prenosnega medija.
5. Preverjanje delovanja anten:	
<ul style="list-style-type: none"> • razume pomen in uporabnost anten pri prenosu signalov; • se seznani s fizikalnimi osnovami anten in razume njihovo delovanje; • spozna vrste anten; • utemelji primerna mesta za postavitev anten; • ovrednoti zmožnosti posameznih vrst anten.	<ul style="list-style-type: none"> • izračuna VSWR, dobitek antene, dolžino elementov antene, nariše sliko stojnih valov; • uporabnikom določi optimalno mesto za postavitev antene; • izbere najprimernejšo anteno v danih okoliščinah.
6. Zagotavljanje in preverjanje informacijske varnosti v prenosnih sistemih:	
<ul style="list-style-type: none"> • se seznani s pomenom in osnovami kriptografije; • pojasni načelo delovanja digitalnega certifikata in javnih ključev; • spozna SSL- in TLS-protokol; • opredeli pomen kvantne kriptografije; • razlikuje osnovna orodja etičnega hekanja in njihov pomen.	<ul style="list-style-type: none"> • izračuna kriptografski ključ po Diffie-Hellmanovem algoritmu; • izbere različne algoritme v kriptografiji za optimalno doseganje zastavljenega cilja; • uporabi enega od orodij etičnega hekanja ter pojasni njegovo izbiro.

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Število kontaktnih ur: 84 (48 ur predavanj, 36 ur laboratorijskih vaj). Število ur samostojnega dela študenta: 126 (študij literature, priprava na vaje, uporaba ustreznih programskih orodij, reševanje nalog in vrednotenje rezultatov).